AH 645
2026Z22797

Antwoord van minister Berendsen (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 16 november 2026)

Vraag 1

Hoe luidt uw reactie op het bericht ‘Hooggerechtshof Pakistan bevestigt doodstraf Pakistaanse christen wegens godslastering’? [1]

Antwoord

Het kabinet heeft met zorg kennisgenomen van het bericht dat het Hooggerechtshof van Pakistan de doodstraf heeft bevestigd voor een Pakistaanse christen wegens vermeende godslastering. Nederland verwerpt de doodstraf in alle gevallen en onder alle omstandigheden. De doodstraf is een wrede, onomkeerbare straf die in strijd is met de menselijke waardigheid. Tegen deze achtergrond is het zorgelijk dat in Pakistan, hoewel de doodstraf sinds 2019 in de praktijk niet meer wordt toegepast, nog altijd doodvonnissen worden opgelegd.

Vraag 2

Welke juridische mogelijkheden staan na deze uitspraak nog verder open?

Antwoord

Met de uitspraak van het Pakistaanse Hooggerechtshof is de reguliere beroepsprocedure in beginsel uitgeput. Onder het Pakistaanse recht bestaat echter nog een mogelijkheid om het Hooggerechtshof te verzoeken zijn eigen uitspraak te herzien door middel van een zogenoemde *review petition* (artikel 188 van de Pakistaanse grondwet). Daarnaast voorziet de Pakistaanse grondwet in de mogelijkheid van presidentiële gratie, waaronder de omzetting of vermindering van de opgelegde straf.

Vraag 3

Bent u bereid om, zowel bilateraal als in EU-verband, aan te dringen op vrijlating van deze man en u in te spannen om hem in veiligheid te brengen?

Vraag 4

Heeft u in beeld hoeveel mensen in Pakistan momenteel vanwege godslastering in de dodencel zitten? Wat is uw inzet om hen vrij te krijgen?

Antwoord op vragen 3 en 4

Het kabinet maakt zich ernstige zorgen over de toepassing en het misbruik van de Pakistaanse blasfemiewetgeving. Nederland blijft zich zowel bilateraal als in EU-verband inzetten tegen de doodstraf en voor de bescherming van de vrijheid van religie en levensovertuiging. Daarbij vraagt Nederland aandacht voor de rechtsbescherming van personen die wegens vermeende godslastering worden vervolgd of veroordeeld, waaronder het recht op een eerlijk proces, het tegengaan van valse beschuldigingen en de bescherming tegen intimidatie en geweld. Hoewel Pakistan sinds 2019 de facto een moratorium op executies hanteert, blijft het kabinet aandringen op de formele afschaffing van de doodstraf. Ook blijft Nederland in de dialoog met Pakistan, waaronder in het kader van de EU-GSP+-regeling, aandringen op effectieve maatregelen tegen het misbruik van blasfemiewetgeving. Het kabinet mengt zich niet in de nationale rechtsgang van derde landen en respecteert de daar geldende procedures.

Het kabinet beschikt niet over een volledig en actueel overzicht van het aantal personen dat in Pakistan vanwege godslastering ter dood is veroordeeld. Volgens de Pakistaanse National Commission for Human Rights zaten in juli 2024 767 personen gevangen op verdenking van godslastering. Uit cijfers van de Human Rights Commission of Pakistan blijkt dat in juni 2025 alleen al in de provincie Punjab 729 personen vanwege blasfemiebeschuldigingen vastzaten, van wie 679 nog in afwachting waren van hun proces. Volgens de Human Rights Commission of Pakistan werden in 2025 ten minste 15 doodvonnissen uitgesproken in blasfemiezaken. Deze cijfers geven echter geen volledig beeld van het huidige aantal personen dat wegens godslastering in de dodencel verblijft.

Vraag 5

Welke betekenis heeft de recente rapportage van de Europese Commissie in het kader van de status van Generalized Scheme of Preferences Plus (GSP+) die geldt voor Pakistan, inclusief het gedeelte over de blasfemiewetgeving? [2]

Antwoord

Voor Nederland is de rapportage een belangrijk instrument om, samen met de Europese Commissie en de andere EU-lidstaten, Pakistan aan te spreken op de naleving van zijn internationale verplichtingen in het kader van GSP+. Nederland blijft daarbij benadrukken dat de toepassing van blasfemiewetgeving niet mag leiden tot schendingen van fundamentele rechten. Ook dient Pakistan stappen te zetten om deze wetgeving in overeenstemming te brengen met zijn mensenrechtelijke verplichtingen.

Vraag 6

Welke concrete maatregelen worden van Pakistan op het gebied van mensenrechten verwacht, binnen welke termijn moeten deze worden genomen

en welke consequenties volgen er als deze maatregelen zullen uitblijven? Zijn effectieve maatregelen van Pakistan tegen het misbruik van blasfemiewetgeving voorwaardelijk voor de voortzetting van de GSP+-status?

Antwoord

Van Pakistan wordt verwacht dat het de internationale verdragen die ten grondslag liggen aan de GSP+-regeling daadwerkelijk naleeft en uitvoert. De Europese Commissie heeft in haar rapportage van 16 juli 2026 verschillende tekortkomingen vastgesteld, onder meer op het gebied van de vrijheid van religie en levensovertuiging, de bescherming van religieuze minderheden, de vrijheid van meningsuiting, de rechtsstaat en de toepassing van de doodstraf. Nederland zal, samen met andere EU-lidstaten, de voortgang van Pakistan op de implementatie en naleving van de 32 internationale verdragen te zijner tijd meewegen in de EU-handelsbesprekingen met Pakistan over de mogelijke voortzetting van GSP+. Het kabinet acht het van belang dat Pakistan concrete en aantoonbare verbeteringen doorvoert. Ten aanzien van de blasfemiewetgeving gaat het daarbij onder meer om het versterken van de rechtsbescherming van verdachten, het tegengaan van valse beschuldigingen, het beschermen van religieuze minderheden tegen intimidatie en geweld en het effectief vervolgen van degenen die zich schuldig maken aan misbruik van deze wetgeving.

Vraag 7

Bent u bereid om, mede in het licht van de rapportage van de Europese Commissie, het misbruik van blasfemiewetgeving in Pakistan aan te kaarten bij de eerstvolgende Raad Buitenlandse Zaken? Zo ja, wat is uw inzet? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nederland spreekt Pakistan aan op schendingen van de vrijheid van religie en levensovertuiging, waaronder zorgen over blasfemiewetgeving, bilateraal en in EU- en VN-verband. Eerder dit jaar bracht de Mensenrechtenambassadeur in dit kader een bezoek aan Pakistan. Nederland zet deze inzet voort en blijft Pakistan aanspreken op concrete schendingen en op de naleving van hun internationale mensenrechtenverplichtingen. Daarbij blijft Nederland zich inzetten voor verbetering van de positie en bescherming van vervolgde christenen en andere religieuze minderheden. In dit verband zal Nederland, mede in het licht van de rapportage van de Europese Commissie, zorgvuldig afwegen via welke kanalen, in welke fora en wanneer – waaronder de Raad Buitenlandse Zaken – het misbruik van blasfemiewetgeving het meest effectief onder de aandacht kan worden gebracht, met het oog op daadwerkelijke verbetering ter plaatse.

[1] https://www.rd.nl/artikel/hooggerechtshof-pakistan-bevestigt-doodstraf-pakistaanse-christen-wegens-godslastering

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52026SC0184